

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

มาตรการทางกฎหมายในการบังคับติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้า

พลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย

ผู้ประพันธ์

กะรัตพลอย อุปแก้ว

หลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ น้อยฉิม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหารูปแบบแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและการบังคับติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัย เพื่อเป็นแนวทางในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อนและเพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดอย่างยั่งยืนในระดับครัวเรือน โดยพลังงานแสงอาทิตย์ถือได้ว่าเป็นตัวเลือกที่ดีตัวเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาและเป็นพลังงานสะอาดที่ไม่ปล่อยมลพิษใด ๆ มาสู่โลก จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังมีปัญหาในหลายด้าน ได้แก่ (ก) ด้านนโยบาย แม้จะมีการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนโดยรวม แต่ยังไม่มีการระบุชัดเจนถึงพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัย ทำให้การสนับสนุนไม่ต่อเนื่องและขาดมาตรการเฉพาะในการผลักดันให้เกิดการติดตั้งจริง (ข) ด้านกฎหมาย แม้จะมีกฎหมายเกี่ยวกับพลังงานหลายฉบับ แต่ยังไม่มีความหมายที่บัญญัติให้ติดตั้งแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาโดยตรง อีกทั้งยังมีข้อจำกัดเรื่องโควตาการรับซื้อไฟฟ้า อย่างไรก็ตามได้มีการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ พ.ศ. ถือเป็นความก้าวหน้าในเชิงกฎหมาย และ (ค) ด้านการปฏิบัติ กระบวนการขออนุญาตยังซับซ้อน ใช้เวลานาน และมีต้นทุนแฝง เช่น การเตรียมเอกสาร การตรวจสอบอุปกรณ์ และค่าบริการวิศวกร จึงเห็นควรทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางและมาตรการการติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ จะทำการศึกษานโยบายและมาตรการบังคับทางกฎหมายในการติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัยของประเทศสหรัฐอเมริกา (มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) และประเทศญี่ปุ่น (กรุงโตเกียว)

จากการศึกษา พบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกา (มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) และประเทศญี่ปุ่น (กรุงโตเกียว) ได้มีการสนับสนุนและการส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ โดยได้ออกนโยบายและมาตรการบังคับทางกฎหมายในการติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบข้อบังคับการติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ กฎเกณฑ์การ

ติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ ผู้รับผิดชอบในการติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ และมาตรการสนับสนุนการติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการผลิตไฟฟ้าแทนพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล รวมทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนภาคครัวเรือน ซึ่งช่วยส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และเพิ่มรายได้ในระดับครัวเรือนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลจากการศึกษา พบว่า แม้ประเทศไทยจะมีนโยบายและมาตรการทางกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทน แต่มิได้มีการกำหนดและ/หรือบัญญัติไว้โดยชัดเจนและโดยเฉพาะเจาะจงในการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ จึงเห็นสมควรนำแนวทางและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตั้งแหล่งการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัยของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีการกำหนดมาตรการบังคับติดตั้งแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาที่อยู่อาศัย ทั้งในรูปแบบข้อบังคับให้ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับอาคารใหม่ การกำหนดมาตรฐานและแนวทางการติดตั้ง และการจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน มาประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการจัดทำนโยบายและมาตรการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยในอนาคต

คำสำคัญ: พลังงานแสงอาทิตย์, การบังคับติดตั้ง, หลังคาที่อยู่อาศัย, การผลิตไฟฟ้า

Thesis Title	Legal Measures To Compel the Installation of Solar Power Generation Sources on Residential Rooftops in Thailand
Author	Karatploy Upkaew
Degree	Master of Laws
Advisor	Associate Professor Chukeat Noichim, Ph. D.

ABSTRACT

This thesis aims to study the legal guidelines and measures related to the promotion and enforcement of the installation of solar power generation sources on residential rooftops as a guideline to reduce greenhouse gas emissions, which are the cause of global warming, and to promote the sustainable use of clean energy at the household level. Solar power is considered a good option to solve the problem and is a clean energy that does not emit any pollution to the world. The study found that Thailand still has problems in many areas, including (1) Policy: Although renewable energy is promoted in general, there is still no clear mention of solar power on residential rooftops, resulting in inconsistent support and lack of specific measures to push for actual installation. (2) Law: Although there are many energy laws, there is still no law that directly requires the installation of solar power generation sources on rooftops. There are also limitations on electricity purchase quotas. However, the draft of the Solar Power Promotion Act B.E. ... has been drafted, which is considered a legal breakthrough. (3) In practice, the permit application process is still complicated, time-consuming, and has hidden costs, such as document preparation, equipment inspection, and engineering service fees. Therefore, it is recommended to study the guidelines and measures for the installation of solar power generation sources on residential rooftops. The study will study the policies and legal enforcement measures for the installation of solar power generation sources on residential rooftops in the United States (California) and Japan. (Tokyo)

The study found that the United States (California) and Japan (Tokyo) have supported and promoted the use of solar energy by issuing policies and legal enforcement measures for the installation of solar power generation sources on residential rooftops. The contents include regulations on the installation of solar cells, guidelines/rules for the installation of solar cells, persons responsible for the installation of solar cells, and measures to support the installation of solar cells, etc., in order to promote the use of solar energy in electricity generation instead of fossil fuel energy, as well as to increase income for households, which helps to promote electricity generation from solar energy and increase income at the household level in a tangible way.

The results of the study found that although Thailand has several legal policies and measures related to renewable energy, there are no clear and specific regulations and/or provisions on the promotion and support of electricity generation from solar energy. Therefore, it is appropriate to apply the guidelines and legal measures on the installation of solar power generation sources on residential rooftops in the United States and Japan, which have imposed measures to enforce the installation of solar power generation sources on residential rooftops, both in the form of regulations for the installation of solar power generation systems for new buildings, setting standards and guidelines for installation, and establishing clearly responsible agencies, as a model for the preparation of effective and efficient policies and legal measures for Thailand in the future.

Keywords: Solar energy, Eorced Installation, Residential Roofs, Electricity Generation